

Jedna ruka držela pistoli, *jiná vedla kulku*

„Dne 13. května roku 1981, v den atentátu na papeže při audienci na Náměstí svatého Petra, mě Boží prozřetelnost zázračně zachránila před smrtí. Ten, jenž jediný je Pánem života a smrti, mi sám prodloužil můj život, jistým způsobem mi ho znovu daroval“
(Jan Pavel II., Testament).

Při středeční audienci 13. května 1981 stál Svatý otec v papamobilu a podruhé objížděl Náměstí sv. Petra. Když se v 17 hodin a 17 minut blížil k Bronzové bráně, vystřelil na něj turecký terorista Mehmed Ali Agca ze vzdálenosti asi tří metrů tři rány (při čtvrté ráně se mu pistole zasekla). Trefil papeže do břicha, do pravého lokte a vztyčeného prstu pravé ruky. Arcibiskup Stanisław Dziwisz na tuto událost vzpomíná takto: „Zvuk byl ohlušující. Samozřejmě jsem pochopil, že někdo střílel. Ale kdo? Spatřil jsem, že Svatý otec byl raněn. Třásl se, ale nebylo vidět krev ani rány. Zeptal jsem se ho: ‚Kam?‘ Odpověděl: ‚Do břicha.‘ Ještě jsem se zeptal: ‚Bolí to?‘ A on odpověděl: ‚Ano.‘ Stál jsem za Svatým otcem a podpíral ho, aby neupadl. Napůl ležel v autě opřený o mě, dokud jsme nedojeli k zdravotnímu stanovišti blízko vatikánských hradeb. Svatý otec měl zavřené oči, hodně trpěl a opakoval krátké střelné modlitby. Nakolik se dobře pamatuji, nejčastěji: ‚Maria, Matko moje! Maria, Matko moje.‘ Doktor Buzzonetti a bratr Kamil, ošetřovatel, se mnou byli v sanitce. Jela velmi rychle. Po několika stech metrech se siréna sanitky porouchala. Trasu, která se normálně jede minimálně půl hodiny, překonala za 8 minut, a to v římském pouličním provozu! Po cestě Svatý otec velmi trpěl a modlil se stále slabnoucím hlasem. Neřekl jediné slovo zoufalství či pocitu křivdy, jen slova hluboké modlitby plynoucí z velkého utrpení. Později mi Svatý otec řekl, že byl při vědomí až do příjezdu do nemocnice, teprve tam

omdlel. Na poliklinice zavládlo zděšení – nelze se divit. Raněný byl převezen na pokoj v 10. patře, jenž byl rezervován pro zvláštní případy, ale hned po nevyhnutelných zákrocích byl převezen na operační sál.“

Jan Pavel II.: „Ano, pamatuji si tu

cestu do nemocnice. Ještě jsem nějakou dobu byl při vědomí. Měl jsem pocit, že přežiji. Řekl jsem otci Stanisławovi, že atentátníkovi odpouštím. Co se dělo v nemocnici, si už nepamatuji.“ Když byl papež přivezen do nemocnice, vše bylo připraveno k operaci, ale bylo potřeba ještě připravit raněného. To všechno se odehrávalo v několika minutách mezi životem a smrtí! Během převozu umírajícího z 10. poschodí na operační sál v 9. poschodí všude hledali profesora Crucitih, jemuž se jakoby zázrakem podařilo přijít na kliniku Gemelli včas.

Arcibiskup Dziwisz: „Zvláštní role připadla chirurgovi prof. Francescovi ▷

foto: Arturo Mari

foto: Arturo Mari

Byl to opravdový zázrak a vím, komu za něj vděčím. Jedna ruka držela pistoli a jiná vedla kulku.

tyto dramatické chvíle vzpomíná takto: „Když jsem vyjel do 9. patra, řeholnice na mě zavolala: ‚Rychle! Rychle!‘ Asistenti a sestry se na mě doslova vyřítily, strhali ze mě sako a kalhoty a oblékli mě do operačního, přitom kolem rozházeli všechno, co jsem měl v kapsách: klíče, drobné i náprsní tašku. Když jsem si běžel mýt ruce, jeden mi vzadu vázal zástěru, druhý mi obouval sálové boty a v tutéž chvíli mi další lékař ze sálu oznamoval: ‚Tlak 80, 70, stále klesá.‘ Když jsem vešel, narkóza už začala působit, papež spal a já jsem měl skalpel v ruce. Záchranáři už

udělali všechny nezbytné zákroky a já jsem měl jen jedinou myšlenku: otevřít, otevřít a neztratit ani vteřinu. Otevřel jsem. A uviděl jsem krev, množství krve. V břišní dutině jí byly snad tři litry. Odsávali jsme ji a všemi způsoby odstraňovali, vysušovali, dokud se neukázal zdroj krvácení. Pak jsem se mohl věnovat tomu, abych zastavil krvácení. Ve chvíli, kdy raněný už dál nekrvácel a transfúze začala působit, tlak se zvedl. Teď jsme mohli klidně pokračovat v operaci. Prohlédl jsem břišní dutinu a viděl jsem mnoho poranění. Byla to mno- ▷

Crucittimu. Později se mi svěřil, že tehdy neměl službu, byl doma, ale nějaká síla ho na polikliniku táhla. Po cestě uslyšel z rádia o atentátu. Ihned se ujal operace; asistovali mu profesor Manni, anesthesiolog, kardiolog doktor Manzoni, internista doktor Breda a vatikánský lékař. Svátost nemocných jsem Svatému otci udělil už před samotnou operací, která začala před 18. hodinou. Na operačním sále vládlo napětí, situace byla velmi vážná.“ Při přípravě na operaci se zjistilo, že papežův stav je kritický. Svatý otec ztratil tři čtvrtiny krve, tlak se kriticky snížil. Tep byl téměř nezatelný. Mohl každou chvíli vykrvácet. Arcibiskup Dziwisz: „Krev, kterou mu dali, aby stav doplnili, tělo nepřijalo. Na klinice však byli lékaři, kteří měli tutéž krevní skupinu, a neváhali ji darovat pro záchranu života Svatého otce.“ Naděje se pomalu začala vracet, když se během operace ukázalo, že žádný životně důležitý orgán nebyl porušen. Operace byla velmi složitá, trvala 5 hodin 20 minut. Bylo třeba vyčistit břišní dutinu, vyrovnat důsledky krevní ztráty, na několika místech zašít tračník a odejmout 55 cm střeva.

Prof. Crucitti, kterému se podařilo dorazit na kliniku Gemelli včas, na

foto: Arturo Mari

hočetná poškození tenkého střeva a trač-
níku. K jednomu došlo bezprostřední
ranou, přeseknutím nebo perforací
nábojem, k jiným prasknutím. Okruží
tenkého střeva, ta blána, ze které vychází
žilá prokrvující tenké střevo, byla poru-
šena na mnoha místech. Udělal jsem
resekci a nakonec střevo propojil, pro-
pláchl jsem pobřišnici, dal drény. Tam,
v poslední části tračníku byla strašná
rána způsobená bezprostředně nábojem.
Když jsem zastavil krvácení, zkontrolo-
val srdeční akci a tlak a zjistil, jak jsou
rány vážné, uvědomil jsem si, že situace
ode mě vyžaduje především jasnou hlavu.
Byl jsem si zcela vědom obtížnosti svého
úkolů, byl jsem však přesvědčen, že
výsledek bude pozitivní. Žádný životně
důležitý orgán jako hlavní tepna, tříselná
tepna a močovod nebyly porušeny. Náboj
po průstřelu přední břišní stěny prošel
křížovou kostí. Značně krvácející žilní
systém před křížovou kostí nám přidělal
hodně práce: abychom zastavili krvácení,
museli jsme ho potáhnout sterilizova-
ným voskem. Náboj však minul důležité
orgány, jejichž poškození by mohlo způ-
sobit smrt, a zdálo se, že s nimi sousedící
nervy neutrpěly. To bylo podivuhodné.
Poněvadž byl zraněn v narkóze, nemohli
jsme vědět, zda nervový systém není
poškozen. Ujistili jsme se o tom, až když
se začal hýbat.“

Arcibiskup Dziwisz: „Po operaci byl
Svatý otec převezen na ARO. Lékaři se
báli infekce a dalších komplikací. Nastá-
vající tři dny byly hrozné. Svátý otec
mnoho trpěl. Vždyť měl ze všech stran
dreny, byl rozstřílený. Nicméně jeho
rekonvalescence byla velmi rychlá. Na
ARu zůstal až do 18. května.“

Prof. Crucitti řekl po operaci novi-
nářům, že devítimilimetrová kulka,
která papeže zasáhla do břicha, urazila
nepravděpodobnou trasu. Normálně
letí rovně, ale v tomto případě minula
všechny pro život důležité orgány, jako
by ji vedla neviditelná ruka. O několik
milimetrů minula hlavní tepnu. Kdyby ji
poškodila, hrozí okamžitá smrt. Minula
míchu, močovod, bederní tepnu a další
životně důležité orgány. Pro prof. Crucit-
tiho a asistující lékaře bylo jasné, že je to
skutečnost, pro níž neexistuje přirozené
vysvětlení, že to byl prostě zázrak. Sám
Svatý otec komentoval tento fakt násle-
dujícími slovy: „Byl to opravdový zázrak
a vím, komu za něj vděčím. Jedna ruka
držela pistoli a jiná vedla kulku.“ Najatý
vrah střílel ze vzdálenosti asi 3 m a mířil

foto: Arturo Mari

Svatý otec v tom všem viděl znamení z nebe a my spolu s lékaři zázrak.

foto: Arturo Mari

na hlavu, srdce a břicho. Přesně mířil
a byl si jist, že svoji oběť zabil.

Arcibiskup Dziwisz: „Svatý otec v tom
všem viděl znamení z nebe a my spolu
s lékaři zázrak. Zdálo se, že vše řídí nevi-
ditelná ruka. Den po operaci přijal papež
svaté přijímání. Další den už s námi kon-
celebroval z lůžka. Svátý otec ani jednou
nevynechal breviář. Pamatuji si, že den
po atentátu byla jeho první otázka, když
nabyl vědomí: ‚Modlili jsme se komple-
tář?‘ Každý večer jsme sloužili mši svatou
a potom jsme recitovali litanie k Panně
Marii. Svátý otec zpíval se sestrami. Nej-
větší touhou personálu byla přítomnost
na jeho mši svaté. 23. května lékaři pode-
psali úřední zprávu oznamující, že život
nemocného už není ohrožen.“

Redakce ■

Prameny:

A. Frossard: Nebojte se, Vatikán 1982
T. Styczeń SDS, Abp. S. Dziwisz: Modlitba
v Getsemanech stále trvá, Lublin 2003